

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

- Klagesak nr.:** 8/2012
- Klager:** [REDACTED]
- Klagers prosessfullmektig:** Advokat Jon Olav Holvik
- Klagen gjelder:** Forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om
særskilt kompensasjonsordning.
Spørsmål om innhentet spesialisterklæring
er mangelfull.
- Beslutningsdato:** 20. september 2012
- I behandlingen har deltatt:** Anne Stine Eger Mollestad
Eva Klepsland Drageset
Odd Helge Olsen
Trond Jørgensen
- Konklusjon:** Klagen tas ikke til følge for så vidt gjelder krav
om kompensasjon.
Saken hjemvises til Statens pensjonskasse for
innhenting av ny spesialisterklæring og ny
behandling.
Saksomkostninger for Klageomgangen dekkes
delvis.

1. Sammendrag av saksgangen

Klagen gjelder krav etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

██████████ født ██████████, heretter kalt klager, har tjenestegjort i 7 kontingenter på ██████████ i tidsrommet ██████████ til ██████████. Gjennom skademelding undertegnet 28. oktober 2010 ble det fremsatt krav om erstatning for psykiske senskader etter tjenesten. SPK vurderte kravet under den særskilte kompensasjonsordningen og etter forskriften om billighetserstatning. Klagen er tilknyttet førstnevnte sak. Det ble ikke innhentet spesialisterklæring etter det særskilte mandatet for kompensasjonsordningen, da SPK var av den oppfatning at en spesialisterklæring ikke vil endre på deres standpunkt om at klager har blitt ervervsmessig ufør på grunn av fysiske plager.

Skadelidte tjenestegjorde i 7 kontingenter på ██████████ i perioden ██████████ til ██████████. I skademelding av 28. oktober 2010 skrev han at han i ettertid har fått posttraumatiske reaksjoner. Skadelidte var kaptein i ██████████ i løpet av de ██████████. Om opplevelsene i tjenesten fremgår det at han opplevde skyting fra morgen til kveld, granatnedslag, gisselsituasjon og terrorbombing. Skadelidte lå i koma i 2-3 døgn grunnet salmonellasmitte og gikk ned 11 kg på 12 dager. Han var også med på hjemsending av 3 drepte soldater/kollegaer. Skadelidte gled etter hvert inn i et asosialt miljø/mønster med alkohol hver kveld. Etter at han kom hjem i ██████████ fortsatte han med minst 2 longdrinker om kveldene for å få en god nattesøvn. Han gjennomgikk store personforandringer, ble lett amper og unngikk store folkeforsamlinger. Fra 2001 til 2003 var skadelidte daglig leder i ██████████. Fra 2003 arbeidet han som distribusjonssjåfør. Den 15. november 2004 ble skadelidte utsatt for arbeidsulykke som medførte brudd i ankelen. I brev av 5. april 2005 godkjente trygdekontoret skaden som yrkesskade. I vedtak av 3. juli 2006 fra fylkestyngdekontoret fikk klager 100 % uførepensjon etter særreglene som gjelder for yrkesskade med virkning fra 1. august 2006.

I forbindelse med skadelidtes krav om billighetserstatning ble det utarbeidet en spesialisterklæring 14. november 2011. På bakgrunn av denne ble skadelidte i vedtak datert 22. november 2011 tilkjent billighetserstatning etter forskrift 2004-12-02 nr. 1563.

I vedtak av 15. juni 2011 ble skadelidtes krav om kompensasjon avslått. Etter gjentatte fristutsettelse og fristavbrytende klage datert 10. oktober 2011, skrev skadelidtes daværende advokat Sven Ivar Sanstøl i e-post av 2. februar 2012 at skadelidte ikke ønsket å opprettholde anken, forutsatt at salærkravet ble betalt av SPK som tidligere bekreftet. I brev av 8. februar 2012 ble utgiftene dekket og det ble opplyst om at SPK anså saken som avsluttet ettersom skadelidte hadde trukket klagen. Den 14. februar 2012 skrev advokat Holvik, som da hadde overtatt saken for skadelidte, brev til SPK der han informerte om at han var skadelidtes nye advokat. Han ba om tilbakemelding på hva som var gjort i etterkant av den fristavbrytende klagen 10. oktober 2011. I vedtak datert 15. mars 2012 anførte SPK at klageretten var bortfalt ettersom advokat Sanstøl på vegne av skadelidte hadde opplyst at klagen var å anse som trukket. Den 19. mars 2012 klaget advokat Holvik på vedtaket datert 15. mars 2012 med den begrunnelse at tilbaketrekkningen av klagen berodde på en misforståelse som det måtte sees bort fra. SPK har fastholdt at klageretten er å anse som bortfalt, og har sendt saken frem for klagebehandling.

2. Nemndas vurdering

Saken reiser spørsmål om klageretten er bortfalt som følge av tilbaketrekking av klage. Dersom nemnda kommer til at saken kan fremmes, er prinsipielt anført at skadelidte tilkommer full kompensasjon, subsidiært at saken må hjemvises til videre behandling med innhenting av spesialisterklæring.

Nærmere om tilbaketrekking av klagen:

skadelidte krever oppreisning av fristoversittelse etter forvaltningsloven (fv.) § 31. Etter denne bestemmelsen kan klagen tas under behandling selv om skadelidte har oversittet klagefristen, såfremt a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen, eller har drøyd med å klage etterpå, eller b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd. Videre skal det ved vurdering av om klagen bør tas opp til behandling, også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.

Fvl. § 31 oppstiller en regel om fristoppreisning i de tilfeller en klagefrist er oversittet. Skadelidte har klaget rettidig. Spørsmålet er om det foreligger en tilbaketrekking av klage. Dersom tilbaketrekkingen opprettholdes, anføres subsidiært at kravet skadelidtes nye advokat fremsatte må anses som en ny klage, som er inngitt for sent, men som av særlige grunner likevel bør underlegges realitetsbehandling. Det fremgår av dokumentene i saken at det ble fremsatt et forslag per e-post fra skadelidtes advokat om å trekke klagen, forutsatt at hans salærkrav ble dekket. Skadelidte hevder selv han ikke gav sin daværende advokat anledning til å fremsette et slikt tilbud, og at dette ikke er en reell tilbaketrekking.

E-posten kan etter nemndas syn vanskelig tolkes annerledes enn å være en reell tilbaketrekking. Det er klart at advokaten som fremmet forslaget representerte skadelidte på det aktuelle tidspunktet, selv om tilbudet angivelig ikke ble fremsatt i overensstemmelse med skadelidtes ønsker. Etter nemndas syn kommer fvl. § 31 ikke direkte til anvendelse når klageretten må anses bortfalt som følge av at man har valgt å trekke den.

Etter nemndas oppfatning er det mer nærliggende å bygge på en analogisk anvendelse av bestemmelsen i fvl. § 31. Spørsmålet blir da om det foreligger slike særlige grunner at det likevel er rimelig at klagen tas under behandling. Saken er av stor betydning for skadelidte. En klagebehandling vil ikke medføre skade eller ulempe for tredjeperson. Skadelidte viser til at han ikke har gitt sin tidligere advokat anledning til å trekke klagen, og at det hele kom svært overraskende på ham da han ble gjort kjent med forholdet. Skadelidtes nåværende advokat har ingen ytterligere forklaring på den situasjonen som oppsto i forbindelse med at klagen ble trukket, og nemnda har lite informasjon knyttet til hvordan misforståelsen oppsto. Det er dog på det rene at det gikk meget kort tid, kun 6 dager, mellom SPKs utbetaling av salær og skadelidtes nåværende advokats overtakelse av saken. På denne bakgrunn finner nemnda at det foreligger slike særlige grunner at klagen bør underlegges realitetsbehandling.

Vdr spørsmålet om grunnlag for erstatning:

Skadelidte har anført at han er påført en psykisk belastningsskade som følge av deltakelsen i internasjonale operasjoner og derfor er berettiget til full kompensasjon. Det er ikke innhentet spesialisterklæring i anledning saken. Av sakens opplysninger fremkommer at skadelidte har vært utsatt for massive opplevelser som har skadeevne. Samtidig er det på det rene at skadelidte pr i dag også lider av andre og alvorlige sykdommer som ikke står i sammenheng med hendelsene under tjenesten. I hvilken grad tjenesten ville ha påført skadelidte 100 % varig ervervsuførhet er ikke klarlagt. Det er videre ikke klarlagt om skadelidte ville ha vært helt eller delvis ufør også om tjenesten tenkes borte. For å ta stilling til disse spørsmål, forutsettes en

bredere opplysning av saken og det er påkrevet med en sakkyndig vurdering. Det er derfor ikke grunnlag for nemnda til å ta skadelidtes prinsipale krav om full kompensasjon til følge. Saken hjemvises til ny behandling hos SPK for innhenting av en sakkyndigerklæring i henhold til det særskilte mandatet. Saken bør gis prioritet og følges opp utenom den alminnelige saksrekken.

For klageomgangen er det fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand på totalt kr. 29 093,75 inkl. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på totalt 12 timer og 15 minutter. Advokat Holvik har lagt frem reiseregning for fremmøte på kr. 3 131. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 13, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning saken. Nemnda bemerker at salærkrevet i saken er høyt, og timetallet står ikke i samsvar med kvaliteten på advokatens fremleggelse av saken. Etter nemndas vurdering er det fremlagt krav om dekning av kostnader knyttet til rent administrativt arbeid. Det gjøres et skjønnsmessig fradrag på til sammen 5 timer.

For skadelidtes fremmøte er det lagt frem et krav på totalt kr. 5 250, som også inkluderer utgifter i forbindelse med at skadelidtes kone møtte for nemnda. Nemnda vil bemerke at det normalt kun er skadelidtes reisekostnader som dekkes under ordningen. Det er imidlertid fremlagt legeerklæring, hvor det fremgår at skadelidte har behov for reisefølge. Nemnda finner det derfor rimelig at også kostnadene for skadelidtes kone dekkes all den tid utgiftene ligger innenfor det rimelige og nødvendige.

3. Konklusjon

Klagen tas delvis til følge. Saken hjemvises til ny behandling i SPK. SPK skal innhente ny spesialisterklæring i samsvar med særskilt mandat og deretter foreta ny behandling av saken. SPK utbetaler kr. 17 218,75 for kostnader ved juridisk bistand og kr. 5250 i forbindelse med klagers reiseutgifter for klageomgangen.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 1. november 2012

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder